

Základná umelecká škola Štefánikova 20, 071 01 Michalovce

**Školský vzdelávací program pre 1. ročník druhého stupňa, základného
vzdelávania, hudobného odboru, predmet:
Spev**

Názov predmetu	Spev
Ročník	Prvý
Časový rozsah výučby	1,5 hodiny týždenne
Učebný plán	č. 22
Stupeň vzdelania	Druhý stupeň
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský
Spracoval	Mgr. Milena Bančejová
Koordinátor ŠkVP	PaedDr. Alena Hersteková
Schválené dňa	28. augusta 2014

Charakteristika predmetu

Spev a hlasovú výchovu možno charakterizovať ako cieľavedomý vzdelávací a formatívny proces, smerujúci k zdokonaľovaniu hlasového prejavu (reči a spevu). Je zameraná na získanie hlasovej techniky a osvojovanie si zásad správneho používania hlasu a je jedným z prostriedkov, ako technicky pripraviť hlas a vytvoriť z neho čo najvhodnejší nástroj na spevácku alebo deklamačnú interpretáciu a ich vzájomné prepojenie.

Spev je predmetom špeciálnej odbornej prípravy, ktorej nevyhnutnou súčasťou je poznanie zákonitých súvislostí spevného ústrojenstva a neustále hľadanie správnych metodických. Nevyhnutným predpokladom štúdia hlasovej výchovy a spevu je kvalitný, zdravý, vývojaschopný hlas a hudobné nadanie, podporené schopnosťou duševnej, racionálnej a emocionálnej predstavivosti, ktorú si vyžaduje práca na vytváraní správnych speváckych návykov. Žiak musí mať tiež dostatočné pamäťové schopnosti a vôľové vlastnosti. Skvalitnenie a umocnenie speváckych schopností zabezpečuje individuálny prístup ku každému žiakovi podmienený mierou talentu, speváckych zručností a psychicko-vôľových vlastností.

Ciele vyučovacieho predmetu .

Všeobecné ciele – Nadviazať na úroveň výsledkov nadobudnutých schopností žiaka.

- Zdokonaľovať a uplatňovať správne spevácke návyky .
- Rozvíjať ovládanie rezonancie v celom hlasovom rozsahu .
- Rozvíjať zmysel pre všetky štýlové obdobia a umelecké žánre.

- Kognitívne ciele** - Spoznávať krásu duchovnej hudby – gregoriánsky chorál , spirituál .
- Funkcia interpreta v populárnej hudbe , muzikál , šansón .
  - Správne používať hudobné termíny .

- Interpretácia piesne v cudzom jazyku –taliansky , nemecky , anglicky.
- Improvizácia – súčasť džezu.

Afektívne ciele - Emocionálne prežiť skladbu , pracovať s medzihrou ako súčasťou diela.

- Porovnávať rôzne spôsoby vlastnej a počúvanej interpretácie.
- Pracovať na mimike a príjemnom vystupovaní počas verejných vystúpení.
- Prijat' obdobie mutácie pokojne a prejsť ním hladko nenásilným spievaním .

Psychomotorické ciele - Zaspievať pieseň s klavírnym sprievodom intonačne čisto .

- Správny spevácky postoj .
- Uvoľnenie brady a hlasového aparátu počas spevu náročnejších piesní.
- Zdokonaľovať rebrno – bránicové dýchanie a upevňovať dychovú oporu .
- Spev plynulej kantilény .

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

1. Sociálno-komunikačné spôsobilosti

Vo vyučovacom predmete SPEV využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré smerujú k tomu aby žiaci vedeli:

- zaspievať pieseň na verejných vystúpeniach
- vyjadrovať sa súvisle prostredníctvom verbálnej a non verbálnej komunikácie, výstižne a kultivovane primerane svojmu veku,
- dokázať určitý čas sústredene pracovať, náležite reagovať,
- využívať ústretovú komunikáciu – mimiku i gestikuláciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi.
- vedieť hodnotiť vlastný výkon i výkon iných interpretov

2. Spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

Pri tejto kľúčovej kompetencie výučba smeruje k tomu, aby žiaci mali:

- schopnosť používať modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, koncerty, výchovné koncerty, súťaže),
- schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov.

3. Spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej technológie(digitálnych technológií)

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- samostatne vyhľadávať a efektívne využívať učebné a informatívne zdroje z internetu. Za týmto účelom má každý žiak prístup k internetu a wifi pripojeniu v budove ZUŠ. V budúcnosti škola zabezpečí interaktívnu tabuľu, čo posluží ako motivácia a rozvíjanie záujmu žiakov o spoznanie nových spôsobov učenia sa.

4. Spôsobilosť učiť sa učiť sa

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- efektívne si osvojiť poznatky a študijné návyky,
- zhodnotiť svoj pokrok, akceptovať spätnú väzbu a uvedomiť si svoje rozvojové možnosti
- pracovať trpezlivo a vytrvalo ísť za svojim cieľom
- pestovať pevnú vôľu

5. Spôsobilosť riešiť problémy

Vo vyučovacom predmete spev využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- vyjadriť alebo formulovať problém, ktorý sa objaví pri ich hudobnom vzdelávaní
- posudzovať riešenie daného vzdelávacieho problému (interpretačného alebo produktívneho) z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému
- korigovať nesprávne riešenia problému
- v hlasovej technike sa môžu objaviť viaceré problémy , ktoré si vyžadujú trpezlivosť . Žiak môže preklenúť hlasové problémy – istý čas nespievať , nechá hlas oddýchnuť a zregenerovať .
- Zvládať trému počas vystúpenia .
- Žiaka vedieme k poznaniu hlasovej hygieny

6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- vytvárať si pozitívny seba obraz, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a seba rozvoj
- uvedomovať si vlastné potreby a aktívne využívať svoje možnosti
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky ako svoje tvorivé rozvojové možnosti

7. Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície
- rešpektovať vkus iných ľudí a primerane veku dokázať vyjadriť svoj názor
- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu).

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Základy spevákovej techniky - vokálne cvičenia , stupnicové behy , podržaný vrchný ton. 2. Dychová opora	<ul style="list-style-type: none"> • slovná metóda • názorná metóda • praktická metóda • reproduktívna metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
3. Hudobno-teoretické poznatky 4. Ľudová pieseň a jej špecifiká . 5. Umelá pieseň v cudzom jazyky – rôzne štýlové obdobia , muzikálové piesne	<ul style="list-style-type: none"> • analyticko – syntetická metóda • deduktívna metóda • informačno-receptívna metóda • problémový výklad 	<ul style="list-style-type: none"> • individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
6. Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> • reproduktívna metóda • heuristická metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • počúvanie hudobných nahrávok a interpretácie učiteľom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
1. Základy speváckej techniky	podľa výberu - učiteľa	- videotechnika, CD, DVD, - zvukové pomôcky:	ilustrácie	- internet
2. Hudobno-teoretické poznatky	podľa výberu - učiteľa	Prehrávač, vzorový prednes učiteľa		- knižnica
3. Hudobno-výrazové prostriedky	podľa výberu - učiteľa	- videotechnika, CD, DVD - zvukové pomôcky		- internet

Obsah vzdelávania

TEMATICKÝ CELOK	KOMPETENCIE OBSAHOVÉ ŠTANDARDY	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	KRITÉRIA HODNOTENIA	METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA
<p>1.Základy speváckej Techniky.</p> <p>2.Dychová opora</p>	<p>Učiť žiaka ovládať:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne návyky počas spevu , • držanie tela • Uvoľňovanie rečových orgánov – spodná čeľusť. • Hlasové cvičenia vyššej úrovne • Tvorenie tónu počas mutácie - hlasová hygiena • Vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe voix mixt . messa di voce . • Oboznamovanie so základnými pojmami fyziológie hlasového aparátu 	<p>Žiak si má osvojiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udržanie správnej speváckej techniky, so správnym postojom a dýchaním • Hlasové cvičenia – stupnicové behy a podržané tony . • Hlasovú hygienu počas mutácie • uvedomelá práca pri speve . • Možnosti využitia IKT. • Preukáže širšie možnosti hlasového prejavu . • Zaujímajú vlastný postoj k hodnote umeleckého diela . • Zvládnu so správnym výrazom a sprievodom klavíra alebo CD interpretáciu 2 vokaliz a 8 piesní 	<p>Žiak zvládol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udržanie speváckej techniky . • Hlasové cvičenia aplikoval do Hlasových vokaliz – počas školského roka zvládol 2vokalizy a 8 piesní rôzneho charakteru a štýlu . Žiak pracuje s pokladom na CD. • uvedomelá práca pri speve rôznych štýlových období. • Na záverečnej skúške zaspievať - 1 vokalizu , 2 ľudové piesne charakterovo odlišné , 2 umelé charakterovo a štýlovo rozdielne piesne . 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha pochvala, povzbudenie, kritika • autoevalvácia • motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov • triedna besiedka, interný koncert, kultúrne vystúpenie • Záverečná ročníková skúška .

	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnuť 2 vokalizy a 8 piesní rôzneho charakteru . 			
3Hudobno-teoretické Poznanky 4. Hudobno výrazové prostriedky .	Učiť žiaka ovládať: <ul style="list-style-type: none"> • spevácku terminológiu • Dejiny opery – Barokovú artikuláciu . • Dejiny hudby a dôležitosť skladateľa • Muzikálový repertoár a prvky džezu. 	Žiak si má osvojiť: <ul style="list-style-type: none"> • Správne spevácke termíny • Základy vzniku opery • Skladateľ a jeho tvorba - význam 	Žiak zvládol: <ul style="list-style-type: none"> • pomenovanie speváckych termínov • Opera a jej vznik • Význam skladateľa 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • pochvala, povzbudenie, kritika • sebahodnotenie

Notový materiál .

Mikuláš Schneider Trnavský – Slovenské národné piesne 1. – 5. Zväzok Moyzes – 12 ľudových piesní zo Šariša , Peter Con – Slovenské ľudové piesne 1. – 3. Zväzok , Koledy, V. F. Bystrý – 1000 slovenských piesní , H. Macourek Aven Roma , Leoš Janáček – lidové písne a balady , F. Sládek – Náš poklad 1. , 2. , zväzok . T. Frešo – Detským srdciam , A. Korinská – Piesne pre výchovu spevákov , J. L. Bella – Piesne , F. Kafenda – štyri piesne , R. Schumann – Detské piesne , J. Krčmeryová – Piesne piatich storočí , D. Kardoš – piesne o láske .

Hudobno – pedagogické materiály .

M. Smutná – Vlková - Metodika spevu 1, 2 .

P. Lochmann – Chyby hlasové techniky a jejich náprava

PANOVKA – Abeceda spevu

Holečková – 500 peveckých cvičení .